

ΑΝΑΤΟΛΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

ΕΤΟΣ Α΄.

ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

ΦΥΛ. ΙΑ΄.

ΟΙ ΤΡΩΓΛΟΔΥΤΑΙ.

Με τὸ ὄνομα τοῦτο ἐκλήθησαν οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι οἱ κατοικήσαντες τὰ σπήλαια. Οἱ Ἑβραῖοι ἐκάλουν αὐτοὺς υἱοὺς τοῦ Ἐνάχ καὶ τοὺς θεώρου ὡς κατοίκους τῆς γῆς τῆς Ἐπαγγελίας πρὸ τῆς θυσίας τοῦ Ἀβραάμ. Οὗτοι, ὑπὸ τῶν αὐτῶν πιεζόμενοι περιστάσεων ὑφ' ὧν καὶ οἱ Ἑβραῖοι, ἐγκατέλειπον τὴν γεννέτειραν αὐτῶν γῆν καὶ ἦλθον εἰς τὴν Αἴγυπτον. Διεσπάρησαν δὲ κατὰ μέγα μέρος εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης, κατοικήσαντες τὰ ἐν τοῖς ὄρεσι σπήλαια, ἰδίως δὲ τὰ ἐν τοῖς Ἀραβικοῖς ὄρεσιν.

Οἱ Τρωγλοδύται οὗτοι ἐπορίζοντο τὰ πρὸς τὸ ζῆν δι' ἀρπαγῶν ἐκ τῶν πλησιοχώρων μερῶν ὅταν δὲ δὲν ἠδύνατο ἀρπάζοντες τροφὰς νὰ φάγωσιν, ἐτρέφοντο διὰ ριζῶν καὶ ὄφρων.

Πολλάκις δὲ ἡ φυλὴ αὕτη ἀπέκρουσε τὰς κατ' αὐτῆς ἐπιθέσεις τῶν Αἴγυπτίων καὶ πολλάκις κατέστρεφε καὶ ἐλεηλάτει

τὰς ἐπαρχίας τῆς τε ἄνω καὶ κάτω Αἰγύπτου.

Ἄδυνατοῦμεν νὰ βεβαιώσωμεν ἂν οὗτοι, εἰς ἀγρίαν διατελοῦντες κατάστασιν, συνεχρωτίζοντο μετὰ τῶν ἄλλων τῆς χώρας κατοίκων. Θεωροῦμεν ὅμως αὐτὸ ἀπίθανον. Ζῶντες δὲ, ὡς φαίνεται, ἐν ἄκρα ἀπομονώσει, βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον ἐξέλιπον, ἢ προετίμησαν ν' ἀποδημήσωσι τῆς χώρας, ἀνελθόντες ὑψηλότερον καὶ οἰκήσαντες χώρας ἀγρίας ὡς τὴν φύσιν αὐτῶν.

Ὁ Στράβων λέγει περὶ αὐτῶν τὰ ἑξῆς :

« Οἱ Τρωγλοδύται ἤγειρον μάνδρας ἐν αἷς ἕζων μεταξὺ αὐτῶν ὑπῆρχον τυράννοι. Αἱ γυναῖκες καὶ τὰ τέκνα ἦσαν κοινὰ, ἐξαιρουμένων τῶν συζύγων τῶν τυράννων. Συνεχῶς ἐμάχοντο πρὸς ἀλλήλους χάριν τῆς βοσκῆς τῶν ποιμνίων τῶν. Τῆς συμπλοκῆς ἐποιοῦντο ἐναρξιν διὰ τῶν χειρῶν, καὶ ἐπεραίουσαν αὐτὴν διὰ λίθων. Ἄμα δὲ τις αὐτῶν ἐπληγόνετο, τότε ἐδράττοντο τῶν τόξων καὶ ξιφῶν. Αἱ γυναῖκες παρεμβαίνουσαι, διεχώριζον αὐτοὺς καὶ ἐπεκαλοῦντο δακρύουσαι τὴν

ειρήνην. Ἐτρέφοντο διὰ κρέατος, ὅπερ ἀφοῦ μετὰ τῶν ὀστέων ἐμίγνυον τύποντες αὐτὸ διὰ σφύρας, μετέβαλλον εἰς σφαίρας καὶ ἔψηνον. Πρὸς δε ἑτρέφοντο δι' αἵματος, ὅπερ ἐμίγνυον μὲ γάλα. »

Ὁ Πλίνιος διατείνεται ὅτι ἔτρωγον καὶ ὄφεις, ὡς προεῖρηται.

Προστίθησι δὲ ὅτι ἔτρεχον τόσῳ ταχέως, ὥστε ὑπερέβαινον τὰς ἐλάφους! Διετέλουν δὲ γυμνοί, φέροντες μόνον δέρμα, καλύπτον μέρος τοῦ σώματός των.

Ἐὰν δὲ πιστεύσωμεν τοὺς λόγους τοῦ ἀγ. Αὐγουστίνου, οἱ Τρωγλοδῦται δὲν εἶχον κεφαλὴν! Τὸ στόμα δὲ καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔφερον ἐπὶ τοῦ στήθους!!!

Οἱ Τρωγλοδῦται, καθάπερ οἱ Αἰγύπτιοι, περιετέμνοντο, τινὲς δ' αὐτῶν ἔθαπτον τοὺς ἑαυτῶν νεκροὺς κατὰ τρόπον λίαν παράδοξον. Προσέδενον τὴν κεφαλὴν τοῦ νεκροῦ εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ γιθόσυνον μετεκόμιζον αὐτὸν ἐπὶ τινος λόφου καὶ ἔρριπτον ἐπ' αὐτοῦ σωρεῖαν λίθων, ἄχρις οὗ ἐκάλυπτον αὐτὸν ἐξ ὀλοκλήρου. Ἐπὶ τοῦ μνημείου ἐκείνου ἐπήγνυον κέρας αἰγὸς καὶ εἶτα ἀπῆρχοντο.

Κατὰ τὰς βεβαιότερας πληροφορίας λείψανα τῶν Τρωγλοδυτῶν τούτων (φερόντων ὅμως κεφαλὰς, εἰς τὸ πείσμα τοῦ Ἁγίου Αὐγουστίνου) εἰσὶν αἱ σημεριναὶ φυλαὶ τῶν Ἀδερέμετ, Ἀμάρερ καὶ Μπισάρη, οἰκοῦσαι ὀλίγον ἀνωτέρω τῆς Ἀνω Νουβίας, ἀνατολικῶς τοῦ Νείλου.

Ὁ ταξειδεύων ἐν Αἰγύπτῳ εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης καὶ κατὰ μῆκος τῶν Ἀραβικῶν ὀρέων, οὐναντᾶ

βεβαίως τὰ σπήλαια, ἅπερ ὑπῆρξαν ἢ ἄλλοτε κατοικία τῶν ἀγρίων τούτων, ἀλλὰ ἔρημα καὶ ἀκατοίκητα νῦν. Σήμερον δὲν ἐναπέμεινεν ἐν Αἰγύπτῳ ἄλλο λείψανον τῶν Τρωγλοδυτῶν ἢ ἡ ἀπεχθῆς μνήμη των.

ΜΙΚΡΟΣΚΟΠΙΚΑ ΖΩΪΦΙΑ.

Ἐπάρχει τι κοινότερον σταγόνος ὕδατος; Καὶ ὅμως, παρατηρήσατε διὰ τοῦ μικροσκοπίου καὶ θελετε πάραυτα ἐκφωνήσει: «ὦ! οὐδὲν τούτου ἀξιοθαυμαστότερον!»

Νομίζετε ὅτι διὰ μαγικῆς ράβδου ἐμφανίζεται ἐνώπιόν σας ἡ θάλασσα. Καὶ θάλασσα εἶναι τῷ ὄντι μία ὕδατος σταγὼν, ἀλλ' ἐν μικροσκοπίᾳ θάλασσα ὅμως μὲ τὰς τρικυμίας της, μὲ τοὺς μικροὺς της σκοπέλους, μὲ τοὺς μικροὺς αὐτῆς ὀρίζοντας, οἰκουμένη ὑπὸ φανταστικοῦ μικροσκοπικοῦ πληθυσμοῦ, ὅστις παρέχει τὸ θέαμα σκηνῶν περιέργων ἢ φρικωδῶν.

Ἐκεῖ τέρατα φοβερά καταβροχθίζουσιν ἀνηλεῶς μικρὰ ζῶα, ἀθῶα καὶ ταπεινὰ, οἱ συνάδελφοι τῶν ὀπίσθων ἐκδικοῦνται τὴν ἀπώλειαν αὐτῶν κατὰ θυμάτων ἔτι μικροτέρων.

Καὶ ταῦτα πάντα μετὰ σοβαρότητος καὶ ὕφους ἀθωοτάτου, ὅπερ, οἴμοι! καταδεικνύει ὅτι καὶ μετὰ τῶν μικροσκοπικῶν ἐκείνων πληθυσμῶν βασιλεύει τὸ ἐνστικτον τῆς καταστροφῆς καὶ τὸ δίκαιον τοῦ ἰσχυροτέρου, καθάπερ παρ' ἡμῖν τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ὅτι ἡ λογικὴ τῶν τετελεσμένων γεγονότων ὑπάρχει ἀναγνωρισμένη καὶ παρ' αὐτοῖς!

Τὸ νὰ συλλογισθῶμεν ὅτι ὅταν ροφῶμεν ποτήριον ὕδατος καθαροῦ καὶ διαυγεστάτου, πίνωμεν ὀλοκλήρους πληθυσμούς, λαοὺς ὀλοκλήρους ζῶων, πατέρων, μητέρων, πάππους, υἱοὺς καὶ ἐγγόνους..... ἐμποιεῖ φρίκην!

Ἀλλὰ τὸ μᾶλλον ἀξιοθαύμαστον εἶναι οὐχὶ τόσον ἡ ὑπαρξίς των ζωῶν ἐκείνων, ὅσον ἡ γονιμότης αὐτῶν, ὁ ὀργανισμὸς των, ἡ δραστηριότης των, ἀνωτέρα ἀσυγκρίτως παντὸς ἄλλου ζώου, τοῦ ἀνθρώπου συμπεριλαμβανομένου, καὶ ἡ πρακτικὴ χρησιμότης αὐτῶν.

Ἐκτὸς εὐαρίθμων ἐξαιρέσεων, τὰ ζωῶνα ταῦτα ἔχουσι σχῆμα κλιμακῶδον μεγαλήτερον μετὰ τῶν οὕτως ὥστε τὸ μικρότερον αὐτῶν πρὸς τὸ μέγιστον ἔχει σχέσιν οἷαν ἡ μύια πρὸς τὸν ἵππον.

Δύο ἐκ τῶν ζωῶν τούτων καλῆς ὑγείας, δύνανται ἐντὸς 4—5 ἡμερῶν νὰ ἴδωσι τοὺς ἑαυτῶν ἔρωτας ἀνταμειβομένους ὑπὸ 8—10 ἑκατομμυρίων ἀπογόνων, ἀπάντων ὁμοιομόρφων!

Κατὰ τὸν πλοίαρχον Σκόρεσβυ ἐχρειάζοντο 80,000 ἄνθρωποι, ἀπὸ κτήσεως τοῦ κόσμου μέχρι σήμερον ἀδιακόπως ἐργαζόμενοι, ὅπως ἀριθμήσωσιν ὅσα ζωῶνα ὑπάρχουσιν ἐντὸς ὕδατος θαλασσίου δύο μιλίων.

Ὁ δὲ ὑπολοχαγὸς Μωρὺ διηγεῖται ὅτι ἐν τινι τῶν ταξειδίων του εἰς τὰ ὕδατα τῆς Φλωρίδος, εὐρέθη ἐνώπιον ἀπειροπληθῶν μικροσκοπικῶν Μεδουσῶν, δι' ὧν ἵνα διέλθῃ, ἠνάλωσε τέσσαρας ὅλας ἡμέρας.

Τὰ μικρὰ ταῦτα πλάσματα μετέβαι-

νον εἰς τὰς ψυχρὰς θαλάσσας, ἀγνωσῶντα ἅτι θὰ ἐχρησίμευον ὡς τροφὴ τῶν φαλαινῶν!

Ἀληθεῖς εἰκόνες τοῦ ἀεικινήτου, αἰεποτε τρέχουσι, χωρὶς τὸ παράπαν νὰ αἰσθανθῶσι κάματον ἢ διάθειν ὕπνου. Νομίζει τις ὅτι ἀγνοοῦσι τὴν ὑπαρξίν τῆς ἀναπαύσεως.

Ἡ ἀένναος αὕτη κίνησις φυσικῶς φέρει αὐτοῖς ὄρεξιν. Καὶ τῷ ὄντι, ἐθεωρήθησαν τὰ ζῶα ταῦτα ὡς ἔχοντα 50—80 ἢ 100 στομάχους, ὧν ὁ εἰς ὠλισμῆνος δι' ὀξέος ὀδόντος, ὅπως μασσᾷ τὰς τροφὰς τὰς ἀναγκαιούσας πρὸς διατήρησιν βίου τόσῳ ἐργώδους καὶ δραστηρίου.

Τινὰ ἐξ αὐτῶν ἔχουσι τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐρυθροὺς.

Ζῶσι δὲ αὐτὰ ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πανταχοῦ! Ἐκατομμύρια ἑκατομμυρίων ὑπάρχουσιν ἐν τῇ ἀτμοσφαιρᾷ, κωλύοντα πολλάκις τὴν ἀναπνοὴν τοῦ ὀδοιπόρου· πολλάκις καταπίπτουσιν ἐπὶ τῆς γῆς ὡς ραγδαία βροχὴ βύρισκονται ἐντὸς ἀπάντων τῶν ζῶων. Ζῶσιν ἐντὸς τοῦ αἵματος τοῦ ἀνθρώπου, ποιοῦντα καθ' ἑκάστην τὸν γύρον αὐτοῦ 2,800 φορές!

Ἀλλὰ ὅμως, φιλησυχώτερα τούτων, ζῶσιν ἐν τῷ στόματί μας καὶ ἀκριβῶς ἐν τῇ τρυγί τῶν ὀδόντων ἢ ἐν τοῖς μυόσιν ἡμῶν, ὡς πράττει ἡ τριχὴν, ἣτις ὅμως προτιμᾷ συνήθως νὰ οἰκῇ ἐντὸς χοίρων.

Ἀνεκαλύφθη ζωῶν μικροσκοπικῶν, ὅπερ κατὰ μίμησιν τοῦ ποντικοῦ τοῦ Λαφονταίνου, ἀποχωρήσαντος ἐντὸς ὀλανδικοῦ τυροῦ δίκην ἐρημίτου ἐν μετα-

νοία, φιλοσοφικῶς ἐνεκλείσθη ἐν ἀδιοράτῳ πτυχῇ τοῦ πνεύμονος ἀνθρωπίνου πτώματος καὶ ἐκεῖ ἔζη ἐν ἀναπαύσει μακρὰν τῶν πειρασμῶν τοῦ πολυταράχου κόσμου!

Πολλὰ τῶν ζωφίων τούτων διέρχονται τὸν βίον ἐν τρυφερότητι, ζῶντα ἐντὸς τῶν μυρωμένων πλαστῶν κομῶν τῶν κυριῶν.

Ἄλλα — λαοὶ δόκλιοι. — καθιστῶσιν ἐρυθρὰν τὴν διὰ τοῦτο κληθεῖσαν Ἐρυθρὰν θάλασσαν. Εἰς αὐτὰ ἐπίσης ὀφείλεται τὸ πρασινωπὸν, κιτρινωπὸν κτλ. χρώματα ἄλλων θαλασσῶν.

Ζωύφια παρόμοια εὐρίσκονται ἐντὸς τῶν χυμῶν τῶν δένδρων ἢ τῶν ζώων, ἐν τῇ βροχῇ, ἐν τῇ χιόνι, καὶ ἐν αὐτῇ τῇ δρόσῳ, ὅπερ ἐστὶ λίαν ποιητικόν. Λαὸς ἐντὸς δρόσου!

Ἡ ἐρυθρὰ χιών, ἥτις πολλάκις πίπτει ἐπὶ τῶν Ἄλπεων, πληροῦται πολλάκις ὑπὸ τοιούτων ζωφίων. Ἐξ αὐτῶν εὐρέθησαν πλεῖστα εἰς τὰς πολικὰς χώρας ἐντὸς μεγάλων ὄγκων πάγου πλεόντων ἐν τῇ θαλάσῃ, καὶ ἤχθησαν εἰς Βερολίνον σῶα καὶ ὑγιῆ.

Ἐν ταῖς θαλάσσαις ἐκείναις ζῶσιν εἰς 12,000 ποδῶν βάθος, ὑποκείμενα εἰς πίεσιν 375 ἀτμοσφαιρῶν! καὶ ὅμως τὰ μικροσκοπικὰ τῶν σώματα οὐδαμῶς παρενοχλοῦνται ὑπὸ τοιούτου βάρους!

Ἄλλα ἐξ αὐτῶν βιοῦσιν ἐντὸς θερμῶν πηγῶν, καὶ ἄλλα ἐν θειούχαις ὑδασιν.

Ἐπάρχουσι σοφοί, ἐν οἷς καὶ ὁ Σπυλαντζάνης, οἵτινες παραδέχονται ὅτι τὴν ἔχουσι ζωϊκὴν ἰσχὺν τὰ ζωύφια ταῦτα, ὥστε μερικὰ ἐξ αὐτῶν ἀναζῶσιν ἀποθνήσκοντα.

Τιθέμενα εἰς θερμοκρασίαν 40 βαθμῶν ὑπὸ τὸ μηδενικόν, καὶ εἶτα αἴφνης λαμβανόμενα καὶ τιθέμενα ἐντὸς ὑδάτος ζέοντος 80 βαθμῶν, οὐδὲν παθαίνουσιν, ἀλλ' ἐξακολουθοῦσι ζῶντα.

Ποία ὅμως ἐστὶν ἡ πρακτικὴ αὐτῶν χρησιμότης;

Ἡ χρησιμότης τῶν ζωφίων τούτων, ἅτινα τιθέμενα εἰς γραμμὴν κατὰ ἑκατοντάδας χιλιάδων μόλις γίνονται ὄρατά, καταφαίνεται εἰς τὰ ἐξ αὐτῶν καλούμενα ὑδρογενῆ.

Ταῦτα, ὅποταν δὲν χρησιμεύωσιν ὡς τροφή τῶν ἰσχυροτέρων αὐτῶν συναδέλφων, καθαίρουσι τὴν θάλασσαν τρεφόμενα ἐκ τῶν ὑπ' αὐτῆς ἐσπαρμένων ζωϊκῶν ὑλῶν. Ἐνοῦντα δὲ τὸ χρήσιμον μὲ τὸ τερπνόν, φωσφορίζουσι φωταγωγοῦντα τὰ κύματα, ἅπερ λάμπουσιν ὡς σπινθηρὸς ἀπειροί. Ἡ θάλασσα τότε ἠδύνατο εὐλόγως νὰ κληθῆ μάλλον ρευστὸν στερέωμα κυματίζον.

Ἐκ διαφορῶν παρατηρήσεων καὶ πειραμάτων ἀπεδείχθη ὅτι ὁ φωσφορισμὸς αὐτῶν αὐξάνει ἐπαισθητῶς προσεγγιζούσης θυέλλης, διότι ὑφίστανται φαίνεται τὰ ζωύφια ταῦτα τὴν ἐπιρροὴν τοῦ ἠλεκτρισμοῦ, ὅστις κατ' ἀνάγκην ὑπάρχει τότε πλειότερος ἐν τῇ ἀτμοσφαιρᾷ.

Τὰ ζωύφια ταῦτα κατασκευάζουσι νήσους ἑκατοντάδων μετρίων μήκους πλεούσας εἰς τὰ ὑδατα, καὶ αἱ ὁποῖαι, χάρις τοῖς ἀνέμοις, τοῖς κύμασι καὶ τοῖς πτηνοῖς, ἅτινα ρίπτουσιν ἐπ' αὐτῶν ποικίλους καὶ ἀφθόλους σπόρους, ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν παρουσιάζουσι θαλλερὰν χλόην. Ὁ ἄνθρωπος ἔρχεται διὰ τῶν πλοίων καὶ

πλήρης ἀγερωχίας ἐπιφωνεῖ:

— Ἡ γῆ αὕτη μοι ἀνήκει!

Καὶ καταλαμβάνει αὐτὴν, χωρὶς οὐδὲ κατὰ διάνοιαν νὰ εὐχαριστήσῃ τοὺς ἐν κρυπτῷ ἐργασθέντας καὶ τὴν ἑαυτῶν ὑπαρξιν θυσιάσαντας τεχνίτας πρὸς κατασκευὴν αὐτῆς.

Κατὰ τὸν διάσημον Agassiz οἱ σκόπελοι τῶν θαλασσῶν τῆς Φλωρίδος καὶ οἱ βράχοι τῶν ἀκτῶν αὐτῆς κατεσκευάσθησαν ἐντὸς 7,000 ἐτῶν ὑπὸ τῶν προγόνων τῶν συγχρόνων ἡμῶν ζωφίων. Εἰς αὐτὰ ὀφείλομεν ἔτι τοὺς σπόγγους.

Ἄλλ' ἡ μεγίστη παρ' αὐτῶν παρεχομένη ἡμῶν ὑπηρεσία εἶναι τὸ κοράλλιον, ὅπερ χρησιμεύει πρὸς καλλωπισμὸν τῶν κυριῶν.

Κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ ἡμετέρου πλανῆτου τὰ μικροσκοπικὰ ταῦτα ζωύφια διὰ τῶν σκελῆθρων αὐτῶν κατασκεύασαν σειρὰς ὀλοκλήρους ὀρέων. Εἰς τοιαῦτα ὄρη λευκὰ ὀφείλει ἡ Ἄγγλια τὸ ὄνομα τῆς Ἀλβιόνος.

Δὲν εἶναι θαυματουργὰ τὰ ζωύφια ταῦτα, ἀναγνώστα;

Ἡ ΤΗΣ ΕΚΔΙΚΗΣΕΩΣ ΑΓΑΛΛΙΑΣΙΣ

Διήγημα

— 0 —

(Συνέχεια ἔδε προηγ. ἀριθ.)

Ἐφριε λοιπὸν τὸν Φραγκίσκον ὅπου οἱ ἄλλοι περιέμενον καὶ ὅπου, ὅπως κάλλιον ροφηθῆ ὁ εἶνος, παρετέθη καὶ ὀλίγον φαγητόν. Ὁ τῆς Μαρίας σύζυγος δὲν ἤθελε νὰ μείνῃ ἐπὶ πολὺν ἀλλὰ λέγοντες καὶ πίνοντες, τρώγοντες καὶ ἐπαναπίνοντες, ἤργοπύρην πάντες, καὶ ὁ Φραγκίσκος ἠναγκάσθη νὰ μείνῃ ἐκεῖ μέχρι τέλους.

Ἡ Μαρία, ἥτις περιέμενον αὐτὸν ἀνυπομό-

νας, μόλις περὶ τὸ μεσονύκτιον ἠδυνήθη νὰ τὴν ἐπανάθῃ, ἀλλ' εἰς κατάστασιν ἐλεινήν ἐκ τῆς μέθης. Δὲν τὸν ἐπέπληξεν ὅμως τὸ παράπαν. Ἐδοήθησεν αὐτὸν νὰ ἐκδυθῆ καὶ νὰ κατακλιθῆ. Ἀλλὰ καθ' ἅσπασαν τὴν νύκτα δὲν ἠδυνήθη νὰ κοιμηθῆ ἡ ἀτυχὴς Μαρία, διότι φόβοι περὶ τοῦ μέλλοντος τῆ ἑδάκνον ἰσχυρῶς τὴν καρδίαν.

ΙΒ'

Τὴν ἐπιούσαν ὁ Φραγκίσκος ἦτο βεβουλισμένος εἰς λύπην. Ἀνάμνησις τις τῶν συμβάντων τῆς προτεραιᾶς ἀνησυχίαι αὐτὸν καὶ ἐφοβεῖτο τὰς ἐπιπλήξεις τῆς Μαρίας. Ἐπέθετεν ὅτι αὐτὴ ἤθελε ποιήσει λόγον πρὸς τὴν μητέρα τῆς περὶ αὐτῶν καὶ ὅτι ἡ πενθερὰ θὰ τὸν ἐπέπληττεν. Ἦτο διαθεθεμένος νὰ ὑποφέρῃ τὰ παράπαν τῆς συζύγου του, ἀλλὰ δὲν εἶχε τὴν αὐτὴν διάθεσιν καὶ διὰ τὰς ἐπιπλήξεις, τῆς πενθερᾶς. Ἐνεφανίσθη ἐνώπιον τῶν δύο γυναικῶν ἀργότερον τοῦ συνήθους καὶ μὲ τὸ ὕψος ἐνόχου, ἀλλ' ἐνόχου ἐτοίμου ν' ἀρνηθῆ τὴν ἐνοχίαν του. Ἡ Μαρία ἦτο περίλυπος, ἀλλ' οὐκ ὠργισμένη. Ἡ Μαγδαληνὴ ἦν ἀνήσυχος διὰ τὴν κακὴν διάθεσιν τῆς θυγατρὸς τῆς, ἀλλ' ἐρωτήσεις τινὲς περὶ τῆς ὑγείας τῆς καὶ τοῦ αἰτίου τῆς λύπης τῆς, ἀπεδείκνυον ὅτι ἡ Μαρία οὐδαμῶς ὠμίλησε τῇ μητρὶ τῆς.

Ἄμα εἶδε τὸν Φραγκίσκον ἡ Μαγδαληνὴ τὸν ἠρώτησε μετ' ἐνδιαφέροντος.

— Δὲν εἶσαι καλά; Διατί ἠγέρθης τῆς κλίνης τόσῳ ἀργά καὶ εἶσαι κακοδιάθετος;

Ἄλλ' ἀντί ν' ἀπαντήσῃ ὁ Φραγκίσκος προέλαθεν αὐτὸν ἡ Μαρία.

— Ναί· ἀπόψε δὲν ἐκοιμήθῃ ποσῶς, ἀλλὰ ἐλπίζω ὅτι δὲν εἶναι τίποτε καὶ ὅτι δὲν θὰ λάβωμεν ἀφορμὴν νὰ δυσαρεστηθῶμεν διὰ τὰς συνεπειὰς τῆς χθεσινῆς ἀδιαθεσίας σου.

Ὁ Φραγκίσκος, ὅστις ἐνόησε τὴν ὑποκρυπτομένην εἰς τοὺς λόγους τούτους ἐνοίαν, ἔθλιψε τὴν χεῖρα τῆς συζύγου του καὶ

— Ἐχεις δίκαιον τῇ εἶπε. Δὲν ἦτο τίποτε καὶ δὲν πιστεύω ὅτι θὰ χειροτερεύσω.

Τὴν ὑπόσχεσιν ταύτην ἔκαμεν ἐν καλῇ τῇ πίστει, ὡς ἔκαμε καὶ ἄλλας τοιαύτας προηγουμένως. Εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὅτι δὲν πρέπει νὰ πατήσῃ ἄλλοτε εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τοῦ Μάζου. Ἀλλ' ἐνῶ τοῦτο διανοεῖτο, ἐνεθυμήθη αἴφνης ὅτι ὑποσχέθη τοῖς συνδαιτημοσὶ τῆς προτεραίας νὰ προσφέρῃ αὐτοῖς τὴν αὐτὴν διασκεδάσιν τὴν πειοῦσαν δι' ἐξόδων του ἐν αὐτῷ τοῦ Μάζου τῷ ξενοδοχείῳ. Ἡδύνατο νὰ μὴ τηρήσῃ τὸν λόγον του; Ἀλλ' ἐνόμισε τέλος ὅτι τὴν πρόσκλησίν του δὲν ἐδέχθησαν οἱ σύντροφοι ἐκεῖνοι, ἢ ὅτι δὲν ἤκουσαν αὐτὴν ἐν μέσῳ τοῦ κρότου τῶν ποτηρίων καὶ τῶν φωνῶν τῆς εὐθυμίας. Καὶ τότε, εἶπε, δὲν εἶμαι ὑποχρεωμένος πλέον.

Μετὰ τὴν μεσημβρίαν εἰς τῶν συμποτῶν τῆς προτεραίας διερχόμενος ἀπὸ τοῦ κτήματος τοῦ κ. Προπέτη, εἶδε τὸν Φραγκίσκον ἐργαζόμενον καὶ

— Ὁε! ἐφώνησε πρὸς αὐτὸν, τί κάμνεις, Φραγκίσκε;

Οὗτος ἐστράφη καὶ διὰ τόνου ὀλίγην ἐμφάνοντος φιλοφροσύνην,

— Καλὰ εὐχαριστῶ, τῷ εἶπε. Καὶ σεῖς;

— Καλὰ, χάριτι θεῶ. Ἐπειτα ἀπὸ τὴν χθεσινὴν διασκεδάσιν μάλιστα... Δὲν ἤξεύρω οὐ, ὅστις γὺν ἐνυμφεύθη, τί φρονεῖς, ἀλλὰ δὲν πιστεύω νὰ ἤλλαξες ἰδέας.

— Ὁ γάμος δὲν μὲ μετέβαλλε ποσῶς, εἶπεν ὁ Φραγκίσκος ὡσεὶ προσβληθεὶς, ἄλλως τε δὲν ἐγήρασα ἀκόμη.

— Αἰσθάνεσαι λοιπὸν σεαυτὸν ἔχοντα τὴν δύναμιν ἡμῶν;

— Ἐ! νομίζω ὅτι χθὲς τὸ ἀπέδειξα, διότι δὲν ἔπια ὀλιγώτερον τῶν ἄλλων.

— Δὲν ἀντιλέγω. Ἀλλὰ... ἂ! τῶρα ἐνεθυμήθην ἀπόψε θὰ ἐπαναλάβωμεν τὴν διασκεδάσιν, διότι μᾶς προσεκάλετες σὺ, τὸ ἐνθυμίσαι;

— Διάβολε! εἶπεν ὁ Φραγκίσκος, ὡσεὶ προσβληθεὶς ἐπὶ τῇ ἐκτραθείσῃ ἀμφιβολίᾳ. Ἀλλ' ἐν πρώτοις ἐδάξτε τὰ χεῖλη ὀργισθεὶς κατ' αὐτοῦ.

— Λοιπὸν θὰ ἔχομεν τὸ συμπόσιον ἀπόψε ἠρώτησεν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος;

— Ὁ Φραγκίσκος εὐχαρίστως ἤθελεν ἀπαντήσῃ. Πήγαμε εἰς τὸν διάβολον οὐ καὶ τὸ συμπόσιόν σου καὶ μὴ μὲ ἐνοχλεῖς πλέον, ἀλλ' ὅμως ἐτι μᾶλλον προσβληθεὶς εἶπε.

— Πῶς; ἀνθὰ τὸ ἔχομεν ἀπόψε; Καὶ διατί δὲν θὰ τὸ ἔχομεν;... Δὲν εἶμαι ἐξ ἐκείνων οἵτινες λησμονοῦσι τὰς ὑποσχέσεις των, καὶ ὅταν ἀπαξ προσκαλέσω φίλους.

— Εἶμαι βέβαιος, βεβαίωτατος καὶ τὸ εἶπον πρὸ μικροῦ τῷ Μάζῳ ὅστις ἀμφέβαλλεν...

— Ἄ! ὁ Μάζος ἀμφέβαλλε!... Καὶ διατί; ἐφοβεῖτο μὴ δὲν τὸν πληρώσω; Νομίζω ὅτι τῷ ἀπέδειξα ὅτι συνειθῶ νὰ πληρώνω μετὰ πολλῆς ἀκριθείας ποσὰ πολὺ ἀνώτερα ἐνὸς ἀπλοῦ δειπνοῦ, διδομένου χάριν τῶν φίλων.

— Ἐ! αὐτὸ τὸ γνωρίζομεν πάντες! Σεῖς εἰσθε εἰς τῶν πλουσίων τοῦ χωρίου καὶ ἡ Μαγδαληνὴ ἢ πενθερά σου ἔχει ἀποσταμιευμένα ἱκανὰ εἰκοσίφραγκα... ἀλλὰ δὲν πρόκειται περὶ τούτου. Ὁ Μάζος ὑποθέτει ὅτι τὴν πρόσκλησίν σου ἔκαμε ἐν στιγμῇ εὐθυμίας καὶ ἀνευ σκέψεως δὲν ἐφρόνει δὲ δύσκολον νὰ μεταμεληθῆς ἀκολούθως.

— Δὲν μετανοῶ ποσῶς δι' ὅτι λέγω καὶ πράττω...

— Ὁ Μάζος ἔλεγε προσέτι ὅτι ἴσως τοῦτο δὲν θὰ ἐνέκρινεν ἢ σύζυγός καὶ ἢ πενθερά σου.

Ὁ Φραγκίσκος ἠρυθρίασε καὶ ἀποτόμως διέκοψεν αὐτὸν εἰπὼν,

— Ἡ σύζυγός μου καὶ ἢ πενθερά μου δὲν ἐπεμβλίνουσι ποσῶς εἰς τὰ τοιαῦτα...

— Ὁ Μάζος ὑπέθετεν ὅτι ἂν τὸ ἐμάνθανον αὐταὶ θὰ σὲ ἀπέτρεπον.

Τὸ ἐρώτημα τοῦ Φραγκίσκου ἐγένετο ζωηρότερον.

— Καὶ τί; εἶπε μετ' ὀργῆς, θὰ συμβουλευθῶ τὰς γυναῖκας δι' αὐτό;... Ὁχ! ζητήσω ἴσως τὴν ἀδειάν των; Πρὸς Θεοῦ! Δὲν συνειθῶ τοιαύτας ἀνοησίας. Ἐγὼ πράττω ὅτι βούλομαι καὶ εἰς αὐτάς οὐδὲ λέξιν λέγω.

— Βεβαίως οὕτω πρέπει νὰ φέρηται εἰς ἀνὴρ... Ἀλλ' ὁ Μάζος γινώσκει ὅτι ἀγαπᾷς τόσο πολὺ τὴν σύζυγόν σου...

— Βέβαια τὴν ἀγαπῶ, ἀλλὰ τί μὲ τοῦτο;

— Ἀρκεῖ! Μάθε λοιπὸν ὅτι ὁ ἴδιος Μάζος μοὶ εἶπε νὰ περάσω ἀπ' ἐδῶ καὶ ν' ἀνακαλύψω ἂν ἔχῃς σκοπὸν νὰ μᾶς προσφέρῃς ἀληθῶς τὸ δεῖπνον.

Ὁ ὑπεξιδιωτικὸς ἐμειδίασεν ὑπερηφάνως καὶ εἶπε:

— Εἶπε τῷ Μάζῳ ὅτι νὰ μὴ φοβῆται ποσῶς. Αὐρίον τὴν ἐσπέραν νὰ ἐτοιμάσῃ τὸ δεῖπνον, διότι ὅλοι πρέπει νὰ διασκεδάσωμεν.

— Καθὼς χθὲς, προσέθηκεν ὁ ἄλλος.

— Καὶ ἐτι κάλλιον, ἐπέειπεν ὁ Φραγκίσκος. Ὁχ! κενώσωμεν ἱκανὰ οἶνου φιάλας.

— Εὐγε, Φραγκίσκε. Βῆται πάντοτε ὁ αὐτός! Οὕτω ὁ Μάζος κατάρθου νὰ περιπέσῃ τεχνιέντως τὸν Φραγκίσκον καὶ νὰ παραδώτῃ αὐτὸν εἰς τὴν παρεκτροπὴν, ὅπως εὐχερέστερον κατατρέψῃ αὐτόν.

Ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ ξενοδόχου ἐπανῆλθεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον, καὶ ἀνέφερε τὰ πάντα τῷ Μάζῳ. Ὁ Φραγκίσκος δὲ ἐπανέλαβε τὸ ἔργον του, ἀλλὰ μετὰ φανεράς δυσταρεσκείας. Ἦτο λίαν δυσηρεστημένος καὶ ὀργισμένος κατὰ πάντων τῶν περικυκλούντων αὐτόν.

Ἦθελε νὰ εἶπῃ τῇ Μαρίᾳ τί τῷ συνέβαινε, ἀλλὰ δὲν ἠσθάνετο τὸ θάρρος ἂν αὐτὴ ἀντίτεινεν εἰς τοὺς σκοπούς του, θὰ ἐγεννᾶτο ἔρις καὶ δυσταρεσκεία. Ὁχι λοιπὸν ἢ σιγὴ ἦτο προτιμωτέρα. Οὕτω καὶ ἔπραξε.

Τὴν ἐπιούσαν ἐσπέραν ἢ διασκεδάσιν ἐγένετο ἀλλὰ μὲ νέαν προσθήκην, τὴν τοῦ χαρτοπαίγνιου. Ὁ Μάζος ἠδυνήθη τεχνιέντως νὰ παραισάξῃ τὸ παιγνίδιον καὶ ὁ Φραγκίσκος, καταληφθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀρχαίου δαίμονος, ὑπέκυψεν. Ἐπαίξε καὶ ἔπιεν ὅλην τὴν νύκταν. Τὴν δὲ πρωΐαν ἐπανέστρεψεν οἴκαδε μὲ τὸ βαλάντιον κενὸν καὶ τὴν κεφαλὴν πλήρη ἀναθυμιάσεων. Ἡ Μαρία ν. ἐπέπληξεν αὐτόν, ἀλλὰ τῷ ἀπέτεινε μετὰ

συστολῆς παρατηρήσεις τινάς. Ἡ Μαγδαληνὴ ἦτις πλέον ἀνεκάλυψε τὰ συμβαίνοντα, ἠθέλησε νὰ ὑποστηρίξῃ τὰς τῆς θυγατρὸς τῆς παρατηρήσεις μὲ τινὰς ἰδικὰς τῆς, ἃς ἀπέτεινε μετὰ τινος αὐστηρότητος. Ὁ Φραγκίσκος ἀπήντησεν ὀργίλῳ, καὶ ἠρέθη τὴν πενθερὰν του, ἔκαμε δὲ τὴν σύζυγόν του νὰ κλαύτῃ, ἀλλ' ἐπὶ τέλους εἰσέγησαν ἀμφοτέρω, διότι ὁ τρόπος του ταῖς ἐνέπνευσε φόβον.

Ἀπαξ θείς τὸν πόδα ὁ Φραγκίσκος ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀπωλείας, ἐξηκολούθησε προχωρῶν. Κατ' ἀρχὰς τὰ δάκρυα τῆς Μαρίας τὸν ἔφερον εἰς ἑαυτὸν καὶ ἂν δὲν εἶχε τινα ὠθοῦντα καὶ παρορμῶντα αὐτὸν εἰς τὸν ὄλεθρον, ἴσως θὰ ὠπισθοχώρει. Ἀλλ' ὁ παρορμῶν αὐτὸν τεχνιέντως παρενέβαινε ἐν καιρῷ καὶ οὐδέποτε τὸν ἄφινε νὰ συναισθανθῇ τὴν ἀνοίκειον αὐτοῦ συμπεριφορὰν. Οὗτος δὲ ἦτο ὁ Μάζος, ὡς πᾶς τις ἐννοεῖ.

Τίς ἀγνοεῖ τὸ ἀπαίσιον γόητρον τοῦ ἐλαττώματος; Ὁ παρεκτρεπόμενος, ἅμα φθᾶσθαι εἰς ὠρισμένον τι σημεῖον δὲν δύναται πλέον νὰ ὀρθοποδήσῃ. Ὁ Φραγκίσκος λοιπὸν ἐγκατέλειπε τὴν ἐργασίαν καὶ ἐσύχναζε τακτικῶς εἰς τὸ ξενοδοχεῖον. Ὁ Μάζος τῷ ἦνοιξε πίστωσιν ἀπεριόριστον, ὅπερ συνέτεινεν εἰς τὸ νὰ σπαταλᾷ πλεῖονα. Ἐκεῖ τὸ χαρτοπαίγνιον τῷ ἀπερρόφησεν ὅσα ἠδύνατο νὰ διαθέσῃ χρήματα. Εἶτα ἤρξατο συνάπτων δάνεια. Κατ' ἀρχὰς ἐσκέφθη ν' ἀποταθῇ πρὸς τὸν Μάζον, ὅστις, ὡς διεδίδετο, ἐδάνειζε μὲ τόκον ἐλάχιστον, ἀλλὰ δὲν ἀπετόλμησεν. Ἦσθάνετο ἀποστρεφθῆναι νὰ δανεισθῇ παρ' αὐτοῦ. Τὰ τοῦ κτήματος τοῦ Προπέτη δὲν εὐδοοῦντο. Τὰ προϊόντα αὐτοῦ ἐπωλοῦντο πρὶν ἢ συγκομισθῶσιν. Ἡ Μαγδαληνὴ ἐφώναζε πάντοτε καὶ ἐθορύβει, ἀλλ' ἢ Μαρία ἐκλαιε παρακαλοῦσα αὐτὴν νὰ μὴ δώσῃ ἀφορμὴν εἰς ἐριδας, αἵτινες θὰ ἀπέληγον εἰς χεῖρονα ἀποτελέσματα καὶ ἢ καλὴ γυνὴ χάριν τῆς κόρης τῆς καὶ τῆς ὁμοιοῦς, κατέπιπε

την λύπην της καὶ τὴν ὄργην, ἀλλὰ ἐπασχεν ἠθικῶς μὴ δυναμένη νὰ δμιλήσῃ. Καὶ τῷ ὄντι, μὴ εἰς τὴν πρώτην παρατήρησιν τῆς πενθερᾶς, δὲν ἀπέδειξεν ὁ Φραγκίσκος ὅτι δὲν ἦτο ποσῶς διατεθειμένος νὰ ἀνεχθῆ συμβουλὰς, παρατηρήσεις καὶ ἐπιπλήξεις;

Τὰ πάντα λοιπὸν ἔβαινον κακῶς ἐν τῇ οἰκογενεῖα τῆς Μαρίας. Ὡς δὲ μὴ ἤρουν ταῦτα, ὅπως καταστρέψωσι τὴν οἰκίαν ἐκείνην, ὁ Φραγκίσκος ἐπραξε καὶ τοῦτο. Ἀπετάθη πρὸς τὸν Γρήνδαν, παρ' οὗ ἐζήτησε χρήματα.

ΙΣΤ'.

Εὐρισκόμεθα καὶ πάλιν ἐν τῇ ἐποχῇ τοῦ φθινοπώρου. Ἐν αὐτῇ ἀκριβῶς τῇ ἐποχῇ, καθ' ἣν ὁ Μάζος ἀποχαιρετῶν τὴν Μαρίαν ἀπῆρχετο ἄλλοτε πρὸς εὐρεσιν τύχης. Ἐν αὐτῇ ἀκριβῶς τῇ ἐποχῇ καθ' ἣν, ἐπανακάμψας ἐκ τῆς ἐξορίας του, ἔμαθε τὸν ἔρωτα τῆς νεάνιδος πρὸς ἄλλον, ἐν τῇ ἐποχῇ ταύτῃ τῇ μελαγχολικῇ τοῦ ἔτους, καθ' ἣν πᾶσαι αἱ λυπηραὶ ἀναμνήσεις ἐπανέρχονται εἰς τὸν νοῦν μας.

Πρωῖαν τινὰ ὁ Μάζος, ὅστις πάντοτε ἐκοιμᾶτο ὀλίγον, ὡς πᾶς ὅστις ἐπιμόνως ἐργάζεται ὑπὲρ τῆς πληρώσεως σκοποῦ τινος, ἠγέρθη πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου, ἔλαβε τὸν ἐπενδύτην του, διότι ἡ πρωῖα ἦτο ψυχρὰ, καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸν σταῦλον,

— Ἐἴ! Σεβαστιανέ! εἶπε πρὸς χονδροειδῆ τινα ὑπηρετὴν, ὅστις ἐκοιμᾶτο ἔτι. Ἐγέρθητι διότι ἐξημέρωσε.

Ὁ Σεβαστιανὸς (ὃν γινώσκωμεν κάλλιστα) ἀνάρθρωσε τὴν κεφαλὴν καὶ ἡμικοιμώμενος ἔτι:

— Ἀφισέ με διότι νυστάζω, εἶπε.

— Σῆκω ζῶν, ἐπανελάβεν ὁ Μάζος, εἶμαι ἐγώ!

Ὁ Σεβαστιανὸς ἐνόησεν ὅτι ἦτο ὁ κύριός του καὶ ἔσπευσε νὰ ἐγερθῆ, διὰ τῶν πυγμῶν πρίβων τοὺς ὀφθαλμούς.

— Ἴδού με, ἰδού με! Διατάξατε, τί θὰ κάμω;

— Ἐτοίμασε τὸ ἀμαξάκι, φέρετο ἀπέναντι τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Ρόκκου καὶ περιμένε με ἐκεῖ, ἂν δὲν εὕρῃς ἐμὲ περιμένοντά σε. Ἦκουσε;

— Πῶς δὲν ἤκουσα! ἀπήντησεν ὁ Σεβαστιανός. Θὰ ὑπάγετε εἰς τὴν ἀγορὰν τοῦ χωρίου Δ;

— Ὁ ἰσχυρὸς νὰ ἴδω ἂν ἐφθασαν αἱ σταφυλαὶ ἂς ἠγόρασα, ὅπως τὰς μεταφέρω ἐδῶ. Σὺ νὰ ἔχῃς ἐτοίμους τοὺς ἀνθρώπους νὰ ἐκφορτώσωσιν αὐτὰς ἅμα φθάσωσιν.

— Ἐχει καλῶς, κύριε!

— Ὄταν τελειώσῃς, πηγαίνει εἰς τοῦ κ. Προνέτη, καὶ τῷ λέγεις ὅτι ἐπιθυμῶ νὰ τῷ δμιλήτω περὶ σπουδαίου πράγματος ἀφορῶντος αὐτὸν καὶ ὅτι τὸν παρακαλῶ πρὸ τῆς 10ης νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ ξενοδοχεῖον.

— Ἐχει καλῶς, κύριε!

— Ἐγὼ θὰ ἐπιστρέψω πολὺ πρὸ τῆς 10ης ἐνταῦθα.

— Ἐχει καλῶς, κύριε!

— Δὲν ἔχω ἄλλο νὰ σοὶ εἶπω. Μὴ στέκης λοιπὸν ὡς χάγας, ἀλλὰ σπεῦσε.

— Ἐχει καλῶς, κύριε!

Ὁ Μάζος ἐξῆλθεν. Ἐν ταῖς ὁδοῖς τοῦ χωρίου οὐδεὶς ἔτι ἐφαίνετο, ὅπερ ἐφαίνετο ὅτι νύχαρίσται τὸν Μάζον, ὅστις διηυθύνθη πρὸς τὸ μέρος ἐν ᾧ ἔκειτο ἡ οἰκία τῆς Μαρίας. Ἀλλὰ δὲν ἐπρόκειτο νὰ μεταβῆ εἰς αὐτήν. Μετέβη ἀπ' ἐναντίας εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Γρήνδα, ὅστις ἐφαίνετο περιμένων αὐτὸν, διότι ἅμα αὐτοῦ πλησιάσαντος, ἡ θύρα ἠνεώχθη.

Ὁ τοκογλύρος καὶ ὁ Μάζος ὠμίλησαν ὀλίγον μὲν, ἀλλὰ μετὰ πολλῆς ζωηρότητος. Ἦ διάλεξις των ἐτελείωσεν ὁ πτωχός:

— Σήμερον λοιπὸν θὰ κάμωμεν τὴν μεγάλην ἐφοδὸν, εἶπεν ὁ Γρήνδας. Μετὰ τινὰς ὥρας αἱ δύο γυναῖκες θὰ εὐρίσκωνται ἐνώπιον τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος.

— Πόσον ποθῶ νὰ ἔλθῃ ἡ στιγμή αὕτη!

Τὸ πρᾶγμα διευθύνετε ὄντως μετὰ τέχνην.

— Οὐδεὶς πιστεύει λοιπὸν ὅτι ἐγὼ ἐνέχομαι εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν;

— Οὐδεὶς.

— Ἐπρόξατε ὅλα ὅπως ἐγὼ σὰς παρήγγειλα;

— Ἐστὲ πρὸς τοῦτο βέβαιος. . . Ἐἴς μόνον ὑπάρχει κίνδυνος. Φοβοῦμαι μὴ ὁ Προνέτης καμφοθῆ ὑπὸ τῶν παρακλήσεων τῶν γυναικῶν καὶ ἐπεμβῆ ὑπὲρ αὐτῶν.

— Ἐσκέφθην περὶ τούτου. . . Πρὸ πολλοῦ ἐργάζομαι ὅπως διαθέσω τὴν καρδίαν τοῦ ἀνοήτου αὐτοῦ κατὰ τῶν ἐνοικιαστῶν του. Γινώσκω ὅτι ἐν μιᾷ στιγμῇ δύναται ν' ἀλλάξῃ γνώμην καὶ ἂν οὐχὶ ν' ἀνατρέψῃ, ν' ἀναβάλῃ τοὺς ἀπὸ τῆς ἐργασίας μου. Ἀλλὰ θὰ φροντίσω καὶ περὶ τούτου.

— Ἄ! εἰς τὰ πάντα προβλέπετε! εἶπεν ὁ Γρήνδας μετ' εὐλικρινοῦς θαυμασμοῦ.

Ὁ Μάζος δὲν εἶπε πλεῖοτερον, ἀλλ' ἀπῆλθε δρομαίως ἐκεῖ, ὅπου περιέμενεν αὐτὸν ὁ Σεβαστιανός.

Ὁ Σεβαστιανὸς ἐφοβεῖτο πολὺ τὸν κύριόν του, διόπερ ἔσπευσε μ' ὄλην του τὴν ὀκνηρίαν νὰ εὐρεθῆ ὅπου διετάχθη. Δὲν ἔβλεπε ἀπέτρεψεν ὅμως τοῦτο νὰ μονολογῇ καθ' ὁδὸν ὡς ἐξῆς.

— Τί ἄνθρωπος εἶναι αὐτός ὁ Μάζος! Δὲν κοιμᾶται αὐτός καὶ δὲν ἀφίνει διὰ τοῦτο τοῦ ἄλλου νὰ κοιμηθῶσι! Πάντοτε εἶναι πρόθυμος νὰ κάμῃ, νὰ τρέχῃ. . . ὡς νὰ ἦτον ἐχθρὸς τῆς ἀναπαύσεως! . . . εἶναι λυπηρὸν τοῦτο. Τί ὥραία θὰ ἦτο ἡ θέσις μου ἐν τῇ οἰκίᾳ του ἂν δὲν εἶχα ἐργασίαν καμμίαν! . . . Τὸ φαγητὸν καὶ τὸ ποτὸν οὐδέποτε λείπει ἐκ τῆς οἰκίας. . . Καὶ τί ὥραιος οἶνος! . . . Ἀλλ' αὐτὸ, νὰ μὴ κοιμᾶται κανεὶς ὅσον θέλει. . . εἶναι σκληρὸν. . . πολὺ σκληρὸν. . .

Ἐνθυμούμενος ὅμως αἴφνης τὸ παρελθόν του, ἠλλάξε γνώμην καὶ ἐξηκολούθει.

— εἶναι ἄληθές ὅτι ἐδῶ εὐρίσκομαι καλύτερα παρ' ὅταν ἦμην εἰς τὸν Φραγκίσκον. . .

Ἐκεῖ ἔπρεπε νὰ δουλεύω ὡς κτήνος ἀεννάως. . . μάλιστα πλεῖοτερον κτήνος. . . Ὁ Φραγκίσκος διεσταύρου τοὺς πόδας καὶ ὅλη ἡ ἐργασία ἐπιπτεν ἐπ' ἐμοῦ. Αὐτὸς εἰς τὸ ξενοδοχεῖον, αὐτὸς εἰς τὰς δικασκείας, αὐτὸς εἰς τὰς ἐκδρομὰς καὶ ἔπειτα ἐπανήρχετο μετὰ τὸ βαλάντιον κενόν. Καὶ τὸ χεῖριστον ὅτι ἔτρωγα ὀλίγον καὶ ἔπινα ὀλιγώτερον, καὶ ἔπειτα εἶχα πάντοτε ἐνώπιόν μου κόκκινα ἐκ τῶν κλαυθμῶν τὰ ὄμματα τῆς καλῆς Μαρίας. . . . Δὲν ἠδύναμην νὰ ἀνθέσω πλέον. Τοιαύτην ἔχω ἀδύνατον καρδίαν! Ἄν εἶχα τοὺς ἀπὸ τῆς ἐργασίας μου νὰ τρώω καὶ νὰ πίνω. . . ἀλλὰ νὰ νηστεύω, καὶ ἔπειτα νὰ τρώω καὶ ραβδισμοὺς ὅταν ὁ Φραγκίσκος ἐπανήρχετο μεθυμένος καθ' ἐσπέραν. . . ὦ! τοῦτο πλέον δὲν τὸ ἀνειχόμεν! . . . Καὶ νὰ βλέπῃ τις δυστυχῆ τὴν καλοκάγαθον Μαρίαν. . . τὸν ἄγγελον αὐτόν! . . . Οὐδέποτε ἐξέφερε παράπονον ἢ τάλαινα. . . οὐδέποτε ἐπέπληξε τὸν ἀχρεῖον ἐκείνον κατηύναζε μάλιστα πάντοτε τὴν ὄργην τῆς μητρὸς της, ἥτις μετὰ τὸν Φραγκίσκον θὰ τὰ ἐξύνιζε σπουδαίως ἂν δὲν ὑπῆρχεν ἡ Μαρία. Καὶ αὐτὸς; . . . Πῶς ἠλλαξεν ὁ ἄθλιος! πῶς μετεβλήθη! Βλέπων τὴν γυναῖκά του κλαίουσαν, τὴν πενθερὰν του ψιθυρίζουσαν λέξεις παραπονητικὰς, κατελαμβάνετο ὑπὸ μανίας καὶ ἐξεθύμαινε ποῦ; εἰ; τὴν ῥάχιν μου! . . . Ἄ! ἂν δὲν ἦτο κύριός μου, καὶ ἂν ἦμην ἰσχυρότερος αὐτοῦ. . . ἤξευρα τί θὰ ἐκάμνα! Μίαν ἡμέραν καὶ ἐγὼ, καθ' ἣν αὐτὸς μὲν ἦτο μεθυμένος πλεῖοτερον ἢ ἄλλοτε, ἐγὼ δὲ ἐξυλοκοπήθην παρ' αὐτοῦ πλεῖοτερον ἢ ἄλλην φοράν, συνέλεξα τὰ ρούχα μου, τὰ ἔκαμα ἐν δέμα καὶ ἔφυγα ἐκ τῆς οἰκίας ἐν ἡ παιδιόθεν ὑπηρετούν. Ἐβλυπήθην καταλιπὼν αὐτήν, πρὸ πάντων διὰ τὴν Μαρίαν. . . ἀλλὰ νὰ ἔχω πάντοτε τεσσαρακοστὴν καὶ νὰ τρώω ἀεννάως ραβδισμοὺς, δὲν με συνέφερε! Αἴφνης ἀπήντησα τὸν Μάζον. «Θέλεις, μοι εἶπε, νὰ ἔλθῃς παρ' ἐμοῦ;» Ἐσκέφθην ἐπ' ὀλίγον, διότι ἄλλοτε εἶχον περιέλθει εἰς ἔριδα μετὰ τὸν Μάζον. Ὁ

επιούν όμως ανοησίαν μὴ δεχόμενος. . . ἔδω
τώρα ραβδισμοὺς δὲν ἔχω. . . καὶ παχύνομαι.

Ἐνῶ τοιοῦτοτρόπως ἐξέθετε πρὸς ἑαυτὸν τὴν
ἱστορίαν τῶν πράξεών. του ὁ Σεβαστιανός, ἐφθα-
σεν εἰς τὸ ὑποδειχθῆν ὑπὸ τοῦ κυρίου του μέ-
ρος. Ἐκεῖ εὗρε τὸν Μάζον, ὅστις ἐπέβη τῆς ἀ-
μάξης, ἀφ' ἧς, κατήλθεν ὁ Σεβαστιανός καὶ λαβὼν
τὰς ἡνίας καὶ τὸ μαστίγιον,

— Ἐνθυμοῦ τί σοὶ παρήγγειλα περὶ τοῦ κ.
Προνέτη, εἶπε.

— Μάλιστα κύριε!

Καὶ ἡ ἄμαξα ἐξεκίνησεν ὀδηγουμένη ὑπὸ
τοῦ Μάζου.

Τῷ ὄντι, ὁ καλὸς Σεβαστιανός τοσοῦτον ἐδει-
ξε ζῆλον, ὅπως ἐκτελέτη τὰς παραγγελίας τοῦ
κυρίου του, ὥστε χωρὶς ἴ ἀναβάλλη ποτὼς τὸ
πρᾶγμα, ἀπῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κ. Προνέτη,
ἐν ἧ ἐκοιμῶντο εἰσέτι πάντας. Τοσοῦτον δ' ἔ-
καμε θόρυβον ἐν τῇ θύρᾳ, ὥστε ὁ γέρον ὑπη-
ρέτης καὶ ἡ γραῖα μαγείρισσα τοῦ καλοῦ ἐκεί-
νου ἀνθρώπου, πεφοβισμένοι, περίτρομοι, ἔδρα-
μον νὰ ἰδῶσιν ὅποια ἐπέκειτο καταστροφή.

Ὁ Σεβαστιανός εἰς ἀπάντησιν τῶν ἐρωτή-
σεων, αἰτινες τῷ ἀπετελείοντο, ἐκραύγαζε τόσον,
ὥστε πᾶσα ἡ συνοικία θὰ τὸν ἤκουεν, ἂν δὲν
ἐκοιμῶντο ἔτι οἱ ἄνθρωποι.

— Εἶπατε εἰς τὸν κ. Βερνάνδον ὅτι ἔχω νὰ
τῷ εἶπω τι ἐκ μέρους τοῦ κυρίου μου περὶ πράγ-
ματος ἀφορῶντος αὐτὸν, καὶ σπουδαίου μάλιστα.

Ὁ Μάζος τότεν ἔχαιρεν ὑπόβληψιν, ὥστε καὶ
αὐτοὶ οἱ ὑπῆρται ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τῆς ἀγγε-
λίας, ὑπέθεσαν ὅτι δὲν θὰ πρόκειται περὶ παρο-
νυχίδος. Συσκεφθέντες λοιπὸν ἀμφότεροι, ἀπε-
φάσισαν νὰ ἐξυπνήσωσι τὸν κύριόν των.

— Τί τρέχει; ἠρώτησεν ὁ Προνέτης, καθί-
σας ἐπὶ τῆς κλίνης του, ὅστις ἐξύπνισεν ἀκού-
σας ἤδη τὴν ταραχὴν.

— Εἶναι ὁ ὑπῆρέτης τοῦ κ. Μάζου, ὅστις
λέγει ὅτι ἔχει σπουδαῖόν τι νὰ σᾶς ἀνακοινώσῃ
ἐκ μέρους τοῦ κυρίου του.

— Ἀνακοινώσῃς τις ἐκ μέρους τοῦ Μάζου;

εἶπεν ὁ Προνέτης ἀνοιγοκλείων τοὺς ὀφθαλμούς. . .
Σταθῆτε νὰ μακτεύσω ἀμέσως περὶ τίνος πρό-
κειται. . .

Ἔστι δὲ ὀλίγον σκεπτόμενος.

— Ὅχι, ἐξηκολούθησε, δὲν δύναμαι νὰ μαν-
τεύσω τὴν στιγμὴν ταύτην. Μία ἀνακοινώσις; . .
Διάβολε! Ἄς εἰσέλθῃ ὁ ἄνθρωπος αὐτός.

Ὁ Σεβαστιανός εἰσῆλθεν εἰς τὸν κοιτῶνα τοῦ
κ. Βερνάνδου ποιῶν ὑποκλίσεις πολλὰς καὶ κρα-
τῶν ἀνά χεῖρας τὸν χονδροειδῆ πῖλον του.

— Ἄ! οὐ εἶσαι, Σεβαστιανέ; εἶπεν ὁ Προ-
νέτης.

— Μάλιστα, κύριε! Εἶμαι ἐγώ.

— Λοιπὸν; τί νέα;

— Εἶμαι καλὰ, χάριτι θείᾳ. . .

— Ζῶν! δὲν σ' ἐρωτῶ περὶ τῆς υἰείας σου.

Τί θέλεις σοὶ λέγω. Σὲ ἐπεμφεν ὁ Μάζος;

— Μάλιστα, κύριε!

— Διὰ νὰ μοὶ εἶπῃς τί;

— Ὅτι ἔχει νὰ σᾶς ὁμιλήσῃ περὶ σπου-
δαίας ὑποθέσεως ἀφορώσης ὑμᾶς, καὶ ὅτι σᾶς
παρακαλεῖ νὰ περάσῃτε ἀπὸ τὸ ξενοδοχεῖον
διὰ νὰ σᾶς ὁμιλήσῃ περὶ τῆς ὑποθέσεως αὐτῆς
τῆς σπουδαίας.

Ὁ Προνέτης ἐσκέφθη ὅτι ὁ Μάζος ἠδύνατο
ἀξιόλογα νὰ ἔλθῃ ὁ ἴδιος παρ' αὐτῷ, χωρὶς νὰ
τὸν ἐνοχλήσῃ διὰ τοιαύτης προσκλήσεως, ἀλλ'
ἐπειδὴ ἐγίνωσκεν ὅτι ὁ Μάζος ἀνευ λόγου οὐδὲν
ἐποίει, ὑπέθεσεν ὅτι εἶχε τὸν λόγον του καλέ-
σας αὐτὸν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον.

— Καὶ πρόκειται περὶ ἐπειγουσῆς ὑποθέ-
σεως; ἠρώτησεν

Ὁ Σεβαστιανός ὕψωσε τοὺς ὠμούς.

— Δὲν γνωρίζω, ἀλλ' ὑποθέτω ὅτι ναί. . .

— Καλὰ. . . ἐγείρομαι πάραυτα. Πήγαινε
εἰς τὸ ξενοδοχεῖον καὶ ἐτοίμασόν μοι ἐν πρό-
γευμα ἐν τούτοις.

— Μάλιστα, κύριε.

Μετὰ εἴκοσι λεπτὰ ὁ κ. Προνέτης ἐσπευσμέ-

Η ΚΗΔΕΙΑ ΕΝ ΓΡΗΛΑΝΔΙΑΙ

πως καὶ πνευστιῶν εἰσῆρχετο εἰς τὸ ξενοδοχεῖον,
καὶ ἐκάθησε.

— Σεβαστιανέ! ἐφώνησεν ἔπειτα, ὁ Μάζος
εἶναι ἐπάνω;

— Ὅχι, κύριε. . .

— Ἐνόητα! θὰ εἶναι εἰς τὸν λέβητα, τὸν
κατασκευάζοντα ρακὴν.

— Ὅχι, κύριε!

— Τότε θὰ εἶναι εἰς τὴν ἀποθήκην.

— Οὔτε, κύριε!

— Διάβολε! ποῦ λοιπὸν εἶναι;

— Εἶναι ἔξω. . .

— Διὰ τί δὲν μ' ἐπρόσμενε; δὲν τῷ εἶπες
ὅτι ἔρχομαι ἀμέσως;

— Ὅχι, κύριε.

— Ζῶν! Καὶ διὰ τί δὲν τῷ τὸ εἶπες;

— Διότι ἔπρεπε νὰ ὑπάγω εἰς τὸ χωρίον Δ.

— Πῶς; ὑπῆγεν εἰς τὸ χωρίον Δ;

— Μάλιστα, κύριε!

— Ὁ κύριός σου!

— Μάλιστα, κύριε!

— Τί ὑπῆγε νὰ κάμῃ;

— Ὑπῆγε ν' ἀγοράσῃ σταφυλάς.

Ὁ Προνέτης ἔκαμε κίνημα δυσαρρετικίας.

— Πῶς! Μὲ προσκαλεῖ. . . καὶ ἔπειτα ἄ-
ναχωρεῖ;

— Ὅχι, κύριε. Ἀνεχώρησε πρὶν. . .

— Πρὶν ἢ ἔλθῃς παρ' ἐμοί;

— Μάλιστα, Κύριε. Ἀνεχώρησε πρὶν ἕξη-
μερῶν.

— Τετράποδον! καὶ διὰ τί δὲν μοὶ τὸ εἶπες;

— Δὲν μὲ ἐρωτήσατε.

— Νὶ σὲ πάρῃ ὁ διάβολος!

Καὶ ἠγέθη ὅπως ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν οἰκίαν του.

— Ὅταν ἔλθῃ ὁ Μάζος εἰπέ τῷ ὅτι ἂν θέλῃ
νὰ μοὶ ὁμιλήσῃ, τὸν περιμένω εἰς τὴν οἰκίαν μου.

— Μάλιστα, κύριε. . .

— Καὶ ὅτι ἄλλοτε διὰ τοιαύτης παραγγε-
λίας νὰ πέμπῃ ἄλλον ὀλιγώτερον σοῦ ἀνόητον.

— Μάλιστα, κύριε.

(ἐκολουθεῖ)

Ἄμα ὡς τελευτήσῃ τις ἐν Γρηλανδίᾳ, σκεύ-
δουσιν οἱ οἰκτεῖοι καὶ ρίπτουσι μακρὰν τῆς οἰ-
κίας πᾶν ὅ,τι ὁ ἀποθανὼν ἐκίκτητο, θεωροῦν-
τες τὰ πράγματά του ὡς πηγὴν δυστυχιῶν.
Μετὰ τοῦτο κλαίουσι τὸν νεκρὸν ἐπὶ μίαν ὥ-
ραν, εἶτα δ' ἐτοιμάζουσι τὰ τῆς ταφῆς του.

Τὸ πτώμα δὲν ἐξάγουσιν ἐκ τῆς θύρας,
ἀλλ' ἐκ τοῦ παραθύρου. Ἄν δὲ ὁ ἀποθανὼν
κατόκει ἐν σκηνῇ, ἀνοίγεται θύρα ὀπισθεν αὐ-
τῆς πρὸς ἐξαγωγήν αὐτοῦ. Γυνὴ δὲ περιφερο-
μένη περὶ τὴν οἰκίαν καὶ φέρουσα τεμάχιον
ξύλου ἀνκμμένον, λέγει:

— Πεξερουκῶκ!

ἦτοι: « Οὐδὲν ὑπὲρ σοῦ δύναται γενέσθαι
πλέον. »

Ἐν τούτοις ὁ τάφος, ὅστις ὡς ἐπὶ τὸ πο-
λὺ σύγκειται ἐκ λίθων, ἐτοιμάζεται μακρὰν
καὶ ἐπὶ μέρους ὑψηλοῦ. Ἐντὸς τοῦ μνήματος
τίθενται βῶλοι γῆς καὶ ἐπὶ τοῦ σωροῦ τῶν
βῶλων ἀπλοῦται δέρμα. Τὸ πτώμα τετυλιγ-
μένον καὶ κλιῶς ἐραμμένον ἐντὸς ἀρίστου δέρ-
ματος, φέρεται ὑπὸ τοῦ πλησιεστέρου τῶν
συγγενῶν τοῦ θανόντος ἐπὶ τῆς ράχεως ὡς
σάκκος ἀχύρου, καὶ τίθεται ἐν τῷ τάφῳ. Εἶτα
καλύπτεται ὑπ' ἐτέρου δέρματος καὶ χλοερῶν
βρύων, ἐπ' αὐτοῦ δὲ τίθενται μεγάλοι λίθοι,
ὅπως τὸ πτώμα προφυλαχθῇ οὕτως ἀπὸ τῶν
ἀλωπέκων καὶ τῶν σαρκοβόρων ὀρνέων.

Παρὰ τὸν τάφον τίθεται ἡ λέμβος τοῦ τε-
θεῶτος, τὰ τόξα του καὶ ὁ ἱματισμός του.
Ἄν ὁ ἀποθανὼν εἶναι γυνὴ, τίθενται παρ' αὐ-
τὴν ἡ μάχαιρά της καὶ αἱ βελόναι της. Ἐπὶ
τοῦ τάφου τῶν νηπίων τίθεται ἡ κεφαλὴ κυ-
νός, διότι, κατ' αὐτοὺς, ἡ ψυχὴ τοῦ κυνός,
γινώσκουσα νὰ μεταβαλῇ πανταχοῦ, δύνα-
ται νὰ ποδηγητήσῃ τὴν ψυχὴν τοῦ νηπίου,
ἀγνοοῦσαν ποῦ νὰ μεταβῇ.

Ἄφου ὅμως παρετήρησαν ὅτι πάνθ' ὅσα εἶπ-

θεντο παρά τους τάφους ἐκλέπτοντο τὴν νύκτα (ὕπὸ τῶν Εὐρωπαίων, τοῦτο νοεῖται οἰκοθεν), χωρὶς νὰ φοβηθῶσιν οἱ κλέπται τὰ φάσματα ἢ τῶν νεκρῶν τὴν ὄργην, οἱ Γρηλανδοὶ ἔθεντο εἰς ἀχρηστίαν τὰ ἔθιμά των ταῦτα.

Μετὰ τὴν ταφὴν, οἱ παρακολουθήσαντες τὴν κηδείαν ἐπανακάμπτουςιν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ τεθνεῶτος. Ἐν αὐτῇ οἱ ἄνδρες κάθηνται τεθλιμμένοι, τοὺς ἀγκῶνας ἐρείδοντες ἐπὶ τῶν γονάτων καὶ τὴν κεφαλὴν στηρίζοντες ἐπὶ τῶν χειρῶν. Αἱ γυναῖκες ὁμῶς πρηνεῖς κείμεναι κλαίουσι καὶ ὀδύρονται.

Ὁ στενωτέρως τοῦ θανάτου συγγενὴς ψάλλει τὴν νεκρῶσιμον ἀκολουθίαν. Ἐν ἐκάστη περιόδῳ τῆς προσευχῆς οἱ παριστάμενοι διακόπτουσιν αὐτὸν διὰ γόων διπλασιαζομένων βλαμνηδὸν μέχρι τοῦ τέλους. Ὑπάρχει καὶ τις *μυρολογίστρα*, ἣτις διακόπτει καὶ αὐτὴ κάποτε διὰ φράσεων λύπης. Οἱ ἄνδρες ὁμῶς μόνον γόους ἐκφέρουσιν.

Ἐπὶ τέλους τίθενται ἐδώδιμα ἐν τῷ μέσῳ τῆς αἰθούσης καὶ οἱ παριστάμενοι τρώγουσιν.

Αἱ συλληπητήριαι ἐπισκέψεις ἐξακολουθοῦσιν ἐπὶ 8 ἢ 15 ἡμέρας, ἐφ' ὅσον δηλονότι παρατίθενται φαγητά. Ἡ οἰκοδέσποινα, δεχομένη τὰς ἐπισκέψεις ταύτας, λέγει τοῖς προσερχομένοις:—Ἐκεῖνος δὲ ζητεῖτε, δὲν ὑπάρχει πλέον. Ἀπῆλθεν ἤδη μακρὰν ἡμῶν!

Καὶ δὴ ἄρχονται οἱ κλαυθμοὶ καὶ οἱ γόοι, οἵτινες διακοῦσιν ἐκάστοτε ἡμίσειαν ὥραν. Ἐν τισὶν οἰκογενείαις διακοῦσιν αἱ ἐπισκέψεις ὀλοκλήρους μῆνας ἢ ὀλοκλήρον ἔτος, ἀναλόγως τῆς ἡλικίας ἢ τῆς κοινωνικῆς θέσεως τοῦ μεταστάντος.

Πολλάκις μεταβαίνουσιν οἱ φίλοι καὶ κλαίουσιν ἐπὶ τοῦ τάφου. Αἱ γυναῖκες ἰδίῳ εὐχαρίστῳ ποιοῦνται τοιαύτας ἐκδρομὰς.

Οἱ ἄνδρες οὐδὲν ἕτερον σημεῖον πένθους φέρουσιν, εἰμὴ τὰς πληγὰς ἢ ἀμυχὰς, ἀς αὐτοὶ οἱ ἴδιοι ἐπὶ τῶν προσώπων των κατὰ τὰς πρώτας τῆς λύπης ἡμέρας. Αἱ γυναῖκες δὲ οὐδὲν, ἀπολύτως οὐδὲν σημεῖον πένθους ἔχουσιν ἐν χρῆσει.

Αἱ ΠΑΙΑΚΑΙ ΕΚΛΕΙΨΕΙΣ.

Ὅταν ἡ Σελήνη παρεντεθῆ μεταξύ τοῦ Ἥλιου καὶ τῆς γῆς, ὁ Ἥλιος πάσχει ἐκλείψιν. Ἡ ἐκλείψις εἶναι μερικὴ ὅταν ἡ Σελήνη δὲν ἀποκρύπτῃ ἡμῖν ἢ μέρος μόνον τοῦ Ἥλιου. Εἶναι ὀλικὴ ὅταν καλύπτῃ ἐξ ὀλοκλήρου αὐτόν. Εἶναι δακτυλιοειδῆς ἢ ἐκλείψις, ὅπότεν ὁ Ἥλιος καλυπτόμενος ἐν τῷ μέσῳ ὑπὸ τῆς Σελήνης, ἔχει ἐκτεθειμένον γύρον ἐν σχήματι δακτυλίου. Τέλος εἶναι κεντρικὴ ἢ ἐκλείψις, ὅπότεν τὸ κέντρον τοῦ Ἥλιου, τὸ τῆς Σελήνης καὶ ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ παρατηρητοῦ, εὐρίσκονται ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας.

Ἐπειδὴ ἡ Σελήνη ἔχει τὸ αὐτὸ σχεδὸν καὶ ἡ γῆ σχῆμα, ἔπεται ὅτι ἢ τε σκιὰ καὶ παρασκιὰ ἀμφοτέρων ὁμοιάζουσιν. Αὕτη μόνον ὑπάρχει ἢ διαφορά, ὅτι ἐπειδὴ ἡ Σελήνη εἶναι πολὺ μικροτέρα τῆς γῆς, ὁ κῶνος τῆς σκιᾶς τῆς δὲν δύναται νὰ καλύψῃ εἰμὴ μέρος μόνον τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς. Διὰ τοῦτο ἐκλείψις Ἥλιου οὐδέποτε δύναται νὰ συμβῇ καθ' ἅπασαν συγχρόνως τὴν γῆν ἢ σφαιρὰν ἐκλείψις δὲ τῆς Ἥλιου ὀλικὴ δι' ἐν μέρος τῆς γῆς, δύναται ἀλλάχου νὰ ἢ ἀόρατος ἐν πληρῇ ἡμέρᾳ. Μόνον, ἐπειδὴ ἡ Σελήνη διέρχεται διαδοχικῶς ἔμπροσθεν ἀπάντων τῶν σημείων τοῦ δίσκου τοῦ Ἥλιου, ἀποκρύπτει αὐτὸν ἐκ διαφόρων τῆς γῆς σημείων καθ' ὅσον αὕτη περιστρέφεται ἀπὸ δυσμῶν πρὸς ἀνατολὰς.

Ἐν πολλαῖς ἡλικαῖς ἐκλείψουσιν ὁ τῆς Σελήνης δίσκος καλύπτεται ὑπὸ ἐλαφρῶς αἰγλης, ὥστε φαιόχρου φωτὸς, προερχομένης ἐκ τῆς ἀνανακλάσεως τοῦ φωτιζομένου μέρους τῆς γῆς.

Πῶς οἱ ἀρχαῖοι προσέβλεπον τὴν μέλλουσαν νὰ συμβῇ ἐκλείψιν; Οἱ Χαλδαῖοι παρετήρησαν ἅπαξ ὅτι μεταξὺ δύο ἐκλείψεων παρεῖληθε διάστημα 223 σεληνιακῶν μηνῶν καὶ ὑπέθεσαν ὅτι ἀνὰ 223 σεληνιακῶν μῆνας γίνεται ἐκλείψις. Οἱ Χαλδαῖοι διεκοίνωσαν τοῖς λοιποῖς

λαοῖς τὴν ἀνακάλυψιν ταύτην. Ἄλλ' ἐὰν ὑπολογίσωμεν καλῶς, εὐρίσκομεν ὅτι εἰς τὸ διάστημα 223 μηνῶν γίνονται 70 ἐκλείψεις ἢτοι 41 τοῦ Ἥλιου καὶ 29 τῆς Σελήνης. Ὅταν δὲ δὲν συμβαίνωσιν ἢ δύο μόνον ἐκλείψεις ἐντὸς τοῦ ἔτους, αὐταὶ κατ' ἀνάγκην δέον νὰ ᾧσι μόνον τοῦ Ἥλιου.

Ἐρέτος θὰ συμβῶσι τρεῖς ἐκλείψεις τοῦ Ἥλιου, δύο μερικαὶ καὶ μία δακτυλιοειδῆς, ἀλλ' ἀόρατοι ἡμῖν τοῖς ἐν Αἰγύπτῳ.

ΠΟΙΚΙΛΙΑ

—ο—

Παράδοχος ἐραστής.—Πρὸ δύο ἐτῶν ἐτελεύτησεν ἐν Λονδίῳ ἐπὶ πενιχρᾶς κλίνης ἀνὴρ, ὅστις πρὸ 30 ἐτῶν ἤρᾳτο τῆς Βασιλίσσης Βικτωρίας. Ἦτο καμικοκαθαριστής. Ἡ τέχνη του διηκούλυε τὰ σχεδιά του, διόπερ εἰσῆλθε πλέον ἢ ἅπαξ διὰ τῶν καπνοδόχων εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου. Συλληφθεὶς ποτε ἐν τοῖς ἀνακτόροις, ἐφυλακίσθη ἐν ταῖς φυλακαῖς τοῦ Τόθιλστρεϊτ. Ἐφρόνου πάντες ὅτι ἡ φυλάκις διώρθωσεν αὐτόν. Ἄλλ' οὗτος, ἅμα τῇ λήξει τῆς ποινῆς του, δὲν ἔπαυσε τακτικῶς μεταβαίνων εἰς τὸν περίπατον, ὅπως συναντᾷ τὴν Βασίλισσαν. Τότε ἡ ἀστυνομία συλλαβοῦσα αὐτόν, τὸν ἐπεβίβασεν ἐπὶ ἀτμοπλοίου ἀναχωροῦντος εἰς Αὐστραλίαν καὶ ἐξώρισεν αὐτόν. Ὁ τῆς Βασιλίσσης ἐραστής ἐζῆσεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐν Σίδνεϋ καὶ πρὸ πέντε ἐτῶν ἐπανέκαμψεν εἰς Λονδίνον, πενίστατος μὲν, ἀλλὰ ἐρώμενος ἐπιμόνος τῆς Βασιλίσσης.

Ἡμέραν τινα διεδόθη ὅτι ἡ Βασίλισσα Βικτωρία ἀπέθανεν. Ὁ καμικοκαθαριστής, ἅμα τῷ ἀκούσματι, προτεβλήθη ὑπὸ ἀποπληξίας καὶ αὐθρῆι σχεδὸν ἐξέπνευσεν.

Ὁ παράδοχος οὗτος ἀνὴρ ἐκαλεῖτο Ἐδουάρδος Τζῶνος.

Μακροβιότης.—Γερμανικὴ τις ἐφημερὶς σι-

μειοὶ τὸ ἐξῆς μακροβιότητος παράδειγμα. Ἐτελεύτησεν ἄρτι ἐν Πρωσσίᾳ χωρικὸς ἄγων τὸ 130 ἔτος τῆς ἡλικίας του. Ὁ ἀνὴρ οὗτος, ὅστις ἐπὶ Φριδερίκου τοῦ Μεγάλου ὑπηρέτησεν ὡς στρατιώτης, ἦτο ὑψηλὸς 6 πόδας καὶ 1 δάκτυλον. Ἐχαιρε δὲ ἄκραν ὑγίαν μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς τελευτῆς του. Ὁ υἱὸς του, ὅστις καλλιεργεὶ τὰ πατρικὰ κτήματα, ἄγει τὸ 109 ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ καθ' ἐκάστην ποιεῖ μακρὰς ἐκδρομὰς, ἀναγινώσκει ἀνευ διόπτρων καὶ εἶναι πανταχοῦ περιζήτητος διὰ τὸ εὐτράπελον ὕψος του. Ὁ κοινοποιήσας τῇ ρηθείσῃ ἐφημερίδι τὴν τοιαύτην εἰδησίαν εἶναι ὁ ἐγγονὸς τοῦ γέροντος, ἄγων τὸ 72 τῆς ἡλικίας του ἔτος, ὑπάλληλος διατελῶν τῶν σιδηροδρόμων. Ὁ τελευταῖος οὗτος ἐνυμφεύθη καὶ ἐγέννησεν 21 τέκνα, ὧν τὰ 16 ἄρρενα. Οἱ τρεῖς οὗτοι ἄνδρες ὀφείλουσι τὴν μακροβιότητα αὐτῶν τῇ μετριότητι καὶ αὐταρκεῖᾳ μεθ' ἧς ἔζων.

Πρωτότυπος ἀγγελλα.—Ἐν ἀγγλικῇ τινι ἐφημερίδι ἐδημοσιεύθη ἡ ἐξῆς περιεργὸς εἰδοποίησις.

« Ἡ μὲν Σάρα Βρόου γνωστοποιεῖ τῷ γείτονι αὐτῆς, τῷ κατοικοῦντι ἀπέναντι τῆς οἰκίας τῆς ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 15 οἰκίᾳ, ὅτι ἂν ἐξακολουθῇ ἐπιμόνος νὰ τῇ πέμπῃ διὰ νευμάτων ἀσπασμοὺς καὶ νὰ τὴν παρατηρῇ διὰ τηλεσκοπεῖου ἐκ τοῦ παραθύρου του, θ' ἀναγκασθῇ ἀκίωσα νὰ ἐνάξῃ αὐτὸν εἰς τὰ Δικαστήρια, ὅπως τὸν ὑποχρεώσῃ νὰ τὴν νυμφευθῇ ».

Λογικὴ ἀπάντησις.—Ὁ Μίλτων, καίτοι εἰς τὰ πολιτικὰ γεγονότα ἔλαβε μέρος σπουδαῖον, δὲν κατεδιώχθη μετὰ τὴν παλινῶρθωσιν Καρόλου τοῦ Β'. Ὁ δούξ τῆς Ἰόρκης (δὲ μετέπειτα Βασιλεὺς Ἰακώβος Β'.) εἶπε τῷ Μίλτωνι ὅταν ἐτυφλώθη,

— Κύριε Μίλτων, δὲν βλέπετε ὅτι ἡ θεία

πρόνοια σας ἐτιμώρησε δι' ὅσα ἐγράψατε κατὰ τοῦ πατρὸς μου;

— Ἄν τὰ δυστυχήματα, ἀπήντησεν ὁ Ποιητής, δέον νὰ θεωρῶνται ὡς θεία τιμωρία, ἢ Ὑμ. Ὑψηλότης νοεῖ ὅτι ἐγὼ ἔχασα μόνον τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἐνῶ ὁ πατήρ σας ἀπώλεσε τὴν κεφαλὴν δλόκληρον.

Ὡς γνωστὸν ὁ πατήρ τοῦ Ἰακώβου Β' ἐκαρτομήθη.

Βαρόμετρον εἶωρον.— Γεωργική τις ἐφημερίς τῆς Ἰταλίας δημοσιεύει τὸ ἑξῆς. Ὅτι δύναται τις ν' ἀποκτήσῃ ἀκριβῆς βαρόμετρον δι' ἡμίσεος γραμμαρίου καφουράς καὶ ἐτέρου ἡμίσεος νιτρικῆς ποτάσης καὶ ἀμμωνιακοῦ ἁλάτος. Διαλυομένων τῶν τριῶν τούτων οὐσιῶν κεχωρισμένων ἐντὸς καθαροῦ οἴνοπνεύματος, (τῆς καφουράς διὰ θερμάνσεως ἐλαφράς τοῦ οἴνοπνεύματος, βυθίζομένου τοῦ ἀγρίου ἐντὸς ζέοντος ὕδατος) καὶ ἀναμιγνυμένων εἶτα αὐτῶν ἐντὸς φιαλίδιου πωματιζομένου διὰ φελλοῦ καὶ ἰσπανικοῦ κηροῦ, καὶ τιθεμένου πρὸς ἄρκτον, ἔχομεν πλήρες βαρόμετρον.

Ἐάν τὸ ὑγρὸν μένη καθαρὸν, ἔχομεν ὠραῖον καιρὸν· ἐάν θολοῦται, προμηνύει βροχὴν· ἂν εἰς τὸ βάθος πῆγνυται, ἐμφαίνει βαρείαν ἀτμόσφαιραν καὶ πάγον. Ἐάν ἐπ' αὐτοῦ ἐπιπλέουσι μικροὶ ἀστέρες, μνηνύεται τρικυμία· ἐάν θύσανοι ἐπιπλέουσι, νεφελώδης οὐρανὸς ἢ χιῶν. Ἐάν φανῶσιν ἴνες εἰς τὸ ἀνώτερον μέρος, δεικνύουσιν ἀνεμον· μικραὶ τελεῖαι, σημαίνουσιν ὑγρασίαν καὶ ἀστασίαν καιροῦ. Ὅταν οἱ θύσανοι ἀνέρχονται, δηλοῦσιν ὅτι ὁ ἀνεμος θὰ ἐπικρατήσῃ εἰς τὰ ἀνώτατα στρώματα τῆς ἀτμοσφαιρας. Ἐφ' ὅσον δὲ τὸ πηγνύμενον βάθος ἀνέρχεται πρὸς τὸ ὕψος, ἐπὶ τοσοῦτον δριμύτερον ἔσται τὸ ψῦχος.

Οἱ 14 λόγοι— Ἰακώβος ὁ Β'. Βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας, ὀπαδὸς φανατικώτατος τοῦ Παπισμοῦ, ἐκοινοποίησε τοῖς διαμαρτυρομέ-

νοις ὑπαλλήλοις τοῦ Κράτους ὅτι δέον νὰ ἐκλέξωσιν ἢ τὴν Παπικὴν θρησκείαν ἢ τὴν παῦσίν των.

— Ἐγὼ δέχομαι τὴν καθολικὴν πίστιν, εἶπεν εἰς τῶν ὑπαλλήλων.

— Διατί; ἠρώτησεν αὐτὸν ἑκθαμβος συνάδελφός του διαμαρτυρούμενος ὡς αὐτός. Διὰ ποῖον λόγον θὰ πράξῃς τοιοῦτον ἀμάρτημα;

— Διὰ δεκατέσσαρας λόγους ἀκαταμαχίτους ἀπήντησεν ὁ ὑπάλληλος.

— Ποῖοι εἰσὶν οἱ 14 αὐτοὶ λόγοι;

— Τὰ 13 τέκνα μου καὶ ἡ γυνή μου.

Λογοπαίγνιον.— Ἡμέραν τινὰ ὁ μέγας δραματικὸς συγγραφεὺς Σέριδαν, συνήντησε τὸν Δούκα τῆς Ὑόρκης καὶ τὸν Πρίγκιπα τῆς Ουαλίας. Οἱ δύο οὗτοι, θέντες αὐτὸν εἰς τὸ μέσον, τῷ εἶπον.

— Εἶχομεν ἐν σπουδαῖον ζήτημα.

— Ποῖον; ἠρώτησεν ὁ Σέριδαν.

— Ἐάν εἶσαι ἀνόητος ἢ πονηρός.

— Εἶμαι μεταξὺ τῶν δύο, ἀπήντησεν εὐφρῶς ὁ Σέριδαν.

Παράδοχος ὑποχρέωσις.— Ὁ δούξ Ροκελῶρ ἦτο ἀστείότατος ἄνθρωπος, ἀλλὰ λίαν ἄσχημος. Ἡμέραν τινὰ συνήντησεν ἐν τῇ θύρᾳ τῶν ἀνακτόρων δυσμορφώτατον ἄνθρωπον, ὅστις ἐζήτηε νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὸν Βασιλέα Λουδοβίκον ΙΔ'. Ὁ Ροκελῶρ πληροφορηθεὶς τοῦτο, παρέλαβε τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν, τὸν ἐπαρουσίασεν εἰς τὸν Βασιλέα καὶ ἐσύστησε πολὺ τῇ Α. Μ. τὴν ὑπόθεσιν τοῦ αἰτοῦντος. Ὁ Βασιλεὺς διηκούλυε τὴν ὑπόθεσιν αὐτοῦ, ἀλλ' εἶτα ἠρώτησε τὸν Ροκελῶρ ποῖαν τινὰ ὑποχρέωσιν εἶχε πρὸς τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν, ὑπὲρ οὗ τόσοσιν ἐνδιεφέρετο.

— Ἄ! Μεγαλειότατε! εἶπεν ὁ Δούξ, ἂν ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς δὲν ὑπῆρχε, θὰ ἦμην ὁ ἄσχημώτατος τῶν κατοίκων τοῦ Βασιλείου σας!

ΕΙΣ ΤΟ ΕΝΝΕΑΜΗΝΟΝ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ

ΤΟΥ ΑΓΑΠΗΤΟΥ ΜΟΙ ΘΕΙΟΥ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ Μ. ΔΑΛΛΑΠΟΡΤΑ.

Μοῦσα, εἰπέ μοι, διατί ποτὲ δὲν μοὶ ἐμπνέεις
Ἐν γηθοσύνης, ἐν χαρᾶς ἐνθουσιῶδες ἄσμα;
Τῶν τάφων τὴν ἀτμόσφαιραν αἰεθὰ ἀναπνέεις;
Ἢ μεταξὺ ζωῆς καὶ σοῦ κρυπτὸν ὑπάρχει χάσμα;

Χρόνον μακρὸν διατελεῖς, ὦ Μοῦσά μου, σιγῶσα,
Ἄλλ' ὅταν μοσχολίβανον ἐξαίφνης ὀσφρανθῆς,
Τοὺς στίχους μου μὲ δάκρυα καὶ γόους συγχιρνῶσα,
Νὰ μ' ἴδῃς, Μοῦσα, κλαίοντα μ' ἐπιμονὴν ποθεῖς!

Ἄς κλαύσω! Τίς δὲν ἐκλαυσε τὸν θάνατον ἐκείνου;
Δὲν ἦτο ἄνθρωπος αὐτὸς τῆς ἐποχῆς, δὲν ἦτο!
Καὶ δὲν ἠγάπα τὸ ἐγὼ μετ' ἔρωτος πυρίνου . . .
Τὸν Πατριάρχην Ἀβραὰμ ἐκείνος ἐμιμῆτο.

Ἡγάπα τὸν πλησίον του, ἠγάπα τοὺς οἰκείους,
Καὶ τὸ καλὸν ἂν ἐπραττε, τὸ ἐπραττ' ὡς καλόν.
Ἐπαίνους δὲν ἐδίωκε, καθὼς πολλοὶ, γελοῖους,
Οὐδὲ τὰ θυμιάματα ἐζήτηε τῶν πολλῶν.

Ἐκεῖνος, ναί! . . . ὑπέθαλπε τοὺς πάντας, καὶ ἐπόνει
Τὴν δυστυχίαν. Ὅπαδὸς πιστὸς τοῦ Θεανθρώπου,
Μεγάλην ἔφερε ψυχὴν καὶ ἀγαθὰ ἐφρόνει,
Δὲν ἦτο βέβαια εἰκὼν σημερινοῦ ἀνθρώπου.

Κι' όπου παντός αισθήματος, φευ! τὸ ἐγὼ δεσπόζει,
 Ὅπου οἱ πάντες ἔρπουσι πρὸ μόνου τοῦ χρυσοῦ,
 Ψυχαὶ ἀγναί, οὐράνιαι, νὰ ζῶσι δὲν ἀρμόζει,
 Εἰς τὰς ἀγκάλας σπεύδουσιν αὐταὶ τοῦ Ἰησοῦ.

Καὶ διὰ τοῦτο ἔφυγες, ψυχὴ ἀγνή, ταχέως,
 Καὶ πάντας ἐγκατέλιπες εἰς λύπην βυθισμένους,
 Τὴν σύζυγον, τὰ τέκνα σου, τὸν ἀδελφὸν καὶ ἕως
 Πάντας εἰς σὲ ἐλπίζοντας πτωχοὺς ἢ πενομένους.

ὦ! ἐνθυμοῦμαι ἄλλοτε, παῖς ἔτι ὅταν ἤμην,
 Προσάκεις μὲ ἐπέπληττες κ' εἰς τὸ καλὸν μ' ὠδήγεις...
 Καὶ ἄλλα περισσότερα μοὶ ἔρχοντ' εἰς τὴν μνήμην....
 ὦ! τῆς καρδίας τὰς χορδὰς ὡς καὶ νεκρὸς μοὶ θίγεις...

Χαῖρε, ψυχὴ οὐράνιος... ὑγείαινε... ἐν μόνον
 Εὐχομαι, κ' εὐχέσαι καὶ σὺ, ἀπ' τ' οὐρανοῦ τὸ δῶμα,
 Νὰ θεραπεύσῃ ὁ Θεὸς τοῦ οἴκου σου τὸν πόνον,
 Καὶ ἐλαφρὸν νὰ καταστῇ τοῦ τάφου σου τὸ χῶμα.

ΛΥΣΙΣ

τοῦ ἐν τῷ Γ. φυλλαδίῳ αἰνίγματος

Ἡ ὁξεία.

Λύσις τοῦ γρίφου.

Πάντων ἡδιστοῦ ἢ πατρὸς.

Τὴν λύσιν τοῦτε γρίφου καὶ αἰνίγματος ἔ-
 πεμψεν ὁ ἐνταῦθα δικηγόρος κ. Γεώρ. Πηνιατό-
 ρος, εἶτα δὲ οἱ κκ. Ὁθ. Λοβέρδος ἐκ Βίρκετ-
 ἔλ· Σάμπ, Μιλτ. Κ. Κερδέτης ἐξ Ἀσμουὶν Γκου-

ρὲς καὶ Στ. Γ. Δούρας ἐκ Μπέμπας.

Τὴν λύσιν δὲ μόνον τοῦ αἰνίγματος ὁ ἐνταῦ-
 θα, κ. Γ. Νικολαΐδης.

Τὴν λύσιν τοῦ ἐν τῷ Θ'. φυλλαδίῳ προβλή-
 ματος ἐπεμψε καὶ ὁ ἐνταῦθα κ. Στυλ. Γ. Σου-
 σαρίδης.

ΑΙΝΙΓΜΑ ΙΑ'.

Φόνους ἐμφαίνω, φίλε μου, ἀν' οὕτω μὲ ἀφίσῃς,
 Ἄν ὅμως καὶ τὴν κάραν μου μοῦ ἀντικαταστήσῃς,
 Τότε ἐπάνω σου πετῶ, ἀεῖποτε μὲ φέρεις,
 Καὶ εἰς τὸ μέρος κάποτε αὐτὸ τοὺς ἄλλους δέρεις.

ΓΡΙΦΟΣ Η'.

Η

ν π

πα

καχ

σεστί.